

Haslev d. 6. maj 2015

Til

Orbicon A/S m. fl.

Betragtninger vedr. VVM redegørelsen i.f.m. evt. vindmøller i Jammerland Bugt

"Havvindmøller står på havet ikke i en bugt eller i et bælt", blev der sagt på mødet i Gørlev Hallen. Vi er mange, der er enige. Hvorfor ikke udbygge Kriegers Flak, Blåvands Huk rev ellers andre områder langt fra land – der er plads nok.

150 m – 200 m høje vindmøller er enormt store – svært at sammenligne med noget på land. Pylonerne på Storebæltsbroen er ca. 260 meter. De ses nemt fra bugten.

Nedenstående 3 citater er fra dette link:

<http://www.ens.dk/sites/ens.dk/files/undergrund-forsyning/vedvarende-energi/vindkraft-vindmoeller/havvindmoeller/planlaegning-fremtidens/Visualisering%20af%20kystn%C3%A6re%20m%C3%B8ller.pdf>

. Sweco Architects A/S ved Christian Dalmer, Civilingeniør i Urban Design Frode Birk Nielsen, Landskabsarkitekt m.a.a. UDGIVET AF Energistyrelsen.

1/

"Havet er typisk et helt åbent landskab, hvor det er vanskeligt at afstandsbedømme en genstand, idet der ikke er andre elementer at sammenligne størrelsen med. En genstand på havet tiltrækker endvidere betragterens opmærksomhed, fordi den oftest optræder alene i synsfeltet og derfor opleves som mere synlig, end den ville gøre på samme afstand henover land".

2/

"ANBEFALEDE KONSEKVENSZONER FOR HAVVINDMØLLER

De anbefalede 3 konsekvenszoner for havvindmøller fremgår af rapporten "Fremtidens Havvindmølleplaceringer 2025". Af diagrammet, der er vist på illustrationen nederst til højre, kan zonegrænsen mellem nær- og mellemzonen aflæses for de 3 møllemodeller, der er udgangspunktet for undersøgelserne i denne rapport. Grænsen mellem nærzone og mellemzone kan aflæses til henholdsvis ca. 8, 10½ og 13 km for de tre møllemodeller på 110, 150 og 180 meter. Grænserne til fjernzonen ligger mellem ca. 19 og 28 km. Da denne rapport kun beskæftiger sig med havvindmøller placeret maksimalt 20 km fra kysten, vil der ikke blive foretaget beskrivelse og vurderinger af fjernzonen. Følgende definitioner gælder for de enkelte zonegrænser i forhold til havvindmøller:

Nærzone:

I nærzonen vil møllerne kunne ses tydeligt og opfattes som værende tæt på. De enkelte møller, deres vinger og rotation fremstår tydeligt".

3/

"En vindmølle på land med en totalhøjde på 150 meter har en anbefalet nærzonegrænse på 4,5 km, hvilket er væsentligt lavere end de 10½ km, som anbefales for en tilsvarende mølle på havet. Det skyldes, at en række forskellige forhold spiller ind på den visuelle oplevelse af vindmøller på henholdsvis land eller på åbent hav. Særligt forholdet mellem møllerne og de omgivende landskabselementer spiller en stor rolle for opfattelsen og synligheden af landmøller, hvorimod møller på åbent hav typisk står helt alene i synsfeltet, uden indblanding fra andre elementer end vandet og himlen".

Min kommentar til ovenstående citater:

"Som konsekvens af ovenstående skal 150 meter møller placeres mindst 10,5 fra kysten ifølge Energistyrelsen.

Nedenfor 3 citater fra dette link

http://www.ens.dk/sites/ens.dk/files/dokumenter/publikationer/downloads/fremtidens_hav_vind_final_240407.pdf. "Fremtidens havmølleplaceringer 2025" - Udvalget for fremtidens havmølleplaceringer Udgivet af Energistyrelsen

1/

"Nedenfor er de økonomiske vurderinger sammenfattet. Formålet med de økonomiske vurderinger er alene at skabe et beslutningsredskab for en mulig prioriteringsrækkefølge for fremtidens havmølleplaceringer, hvori der lægges vægt på havdybde, afstand til kyst og mulige netløsninger samt vindforhold".

2/

"Udvalget anbefaler, at en udbygning af store havmølleparker sker efter en prioriteret rækkefølge. En generel "Åben dør procedure" - hvor alle områder kan startes udbygget på en gang - kan betyde en u hensigtsmæssig ukoordineret udbygningsrækkefølge med deraf følgende fremrykning eller fejlinvestering i transmissionsnet. Elforsyningsloven rummer imidlertid mulighed for, at der kan gives tilladelse til havvindmøller efter en "Åben dør procedure" udenfor de anbefalede områder. Udvalget anbefaler, at de afledte investeringer i transmissionsnettet i givet fald for sådanne projektforslag indgår i vurderingen af samfundsøkonomien i de enkelte tilfælde".

3/

"Udvalget anbefaler, at der først udbygges på Djursland-Anholt i Kattegat og Horns Rev i Vesterhavet, idet prioriteringen af Horns Rev dog afhænger af en nærmere vurdering af naturbeskyttelsesinteresserne. En udbygning i Jammerbugten og ud for Ringkøbing i Vesterhavet er stort set økonomisk ligeværdige. Endelig anbefaler udvalget placeringer ved Store Middelgrund i Kattegat og Kriegers Flak og Rønne Banke i Østersøen".

Min kommentar til ovenstående:

Energistyrelsen mener selv at afstanden til kysten skal prioriteres, og der skal være en overordnet plan for udbygning. De peger selv på områder langt væk fra kystlinjen.

På nedenstående link, kan læses om behovet for en overordnet planlægning af pladsen til søs.

<http://ing.dk/artikel/vindmoeller-oeger-behovet-havplanlaegning-175293>

Citat

Af [Christian Østergaard](#) 11. apr 2015 kl. 16:00

Kampen om den plads, der tidligere tilfaldt skibsruter, fiskere og enkelte olieplatforme, intensiveres nu.

Flere fredede havområder og offshore-vindmøller øger allerede behovet for planlægning af pladsen til søs, og hvis havbrug og bølgekraftværker i fremtiden skal gøre det stigende antal havvindmøller selskab, vil planlægningsbehovet kun blive endnu større.

Sådan lyder bekymringen fra blandt andre britiske politikere og politikere i EU, der lægger op til øget koordination og planlægning af blandt andet Nordsøen.

»Der er masser af eksempler på ting, der er i konflikt med hinanden på havet i dag, men når der er behov for mere planlægning, handler det også om at forudse, hvad vi får brug for i fremtiden,« siger specialkonsulent hos DTU Aqua Thomas Kirk Sørensen, som blandt andet arbejder med planlægning til havs, også kaldet maritim fysisk planlægning.

Min kommentar:

Projektet i Jammerland Bugt er kommet som en tyv om natten uden nogen form for overordnet strategi fra statens side. Den "åbne dør" stod på klem og er blevet sparket op.

Nedenstående artikel fra Jyske Vestkysten omtaler støjgener fra vindmøller

Støjmålinger er kun teoretiske

[JyskeVestkysten Tønder | 28.04.2015 | | Sektion: Tønder Side 6 | 187 ord | Artikel-](#)

[id: e5014fce |](#) [Original artikel](#)

VINDMØLLER

af Elin Petersen, Ellehus, Annette Petersen, Draved, og Dorte Johanning, Tinggårdsvej 12, Løgumkloster, skriver:

Professor, Henrik Møller, tidligere Ålborg Universitet har lavet mange undersøgelser omkring kæmpevindmøllers støj og deres helbredsmæssige konsekvenser.

Vores bekymring går på, at " støj-målinger" kun bygger på teoretiske beregninger.

DASAM og WHO anbefaler en max. støjgrænse på 35 dB i aften-og nattetimerne.

Vindmøller i Danmark må støje op til 44 dB ved nattetide ved vind på 6 m/ sek.

Nogle mener, at de små vindmøller larmer mere end de store, men realiteten er, at jo

større vindmøllen er, desto større lavfrekvent støj vil den også bidrage med. Denne opfattes som en dyb brummen, en motor i tomgang.

Nedenstående artikel fra Nordvestnyt omhandler værdiforringelser for kommunen

Havmøllepark kan koste skatteindtægter

Nordvestnyt Holbæk/Odsherred | 22.04.2015 | Side 16 | 305 ord | Artikel-id: e4fc9aae | [Original artikel](#)

ENERGI: Hvis uvildig kommission vurderer, at havmøller i Jammerland Bugt medfører et reelt værditab på nogle af ejendommene, vil det også føre til lavere skatteindtægter. Borgermøde flyttet til Gørlev.

KALUNDBORG: Det kan ende med, at Kalundborg Kommune mister skatteindtægter: Hvis Energistyrelsen i sidste ende giver projektudvikleren European Energy A/ S tilladelse til at etablere en havvindmøllepark i Jammerland Bugt, og hvis nogle af ejerne af de 3000 sommerhuse rundt i bugten klager over, at deres fritidshuse er faldet i værdi, skal en uvildig kommission undersøge, om sommerhusejerne reelt også har ret.

Og såfremt kommissionen, der nedsættes af den selvstændige statslige virksomhed Energinet. dk, giver klagerne ret, skal projektudvikleren betale kompensation.

Hvis kommissionen, der består af en jurist og en ejendomsmægler, vurderer, at der er tale om værditab, eksempelvis på fem procent, skal projektudviklingen betale sommerhusejeren, hvad der svarer til værditabet, siger chefkonsulent i Energistyrelsen, Jens Bengtsson.

Men kompensation for værditab ændrer ikke ved det forhold, at ejendommen reelt er mindre værd. Og det betyder, at de skatteindtægter, Kalundborg Kommune får i kassen baseret på værdierne, også bliver mindre.

Nedenstående artikel omhandler de usædvanligt ringe animationer, som Orbicon fremlagde på mødet.

Synsvinklen var dårlig og størrelsesforholdet en by i Rusland. Der må minimum kræves visualiseringer med kendte objekter tæt på møllerne, så størrelsesforholdet bliver anskueliggjort:

Havmøllepark i kraftig modvind

Sjællandske Slagelse | 25.04.2015 | Side 16 | 523 ord | Artikel-id: e5001257 | [Original artikel](#)

PROTESTER: Flere end 400 var på plads, da projektudvikler og rådgivervirksomhed gennemgik planerne for en vindpark i **Jammerland Bugt**. Borgerne fik mange svar. Men de fleste kom med et eneste ønske: Drop projektet.

af Bjarne Robdrup

GØRLEV: Der blev stillet flere end 50 spørgsmål, og panelets eksperter med repræsentanter fra bygherren, European Energy, og rådgivervirksomheden Orbicon, kom vidt omkring.

-Men vi fik ikke svar på det ene spørgsmål, alle i hallen gerne ville have svar på: Drop det projekt, sagde Sanne W. Petersen, hvis forældre ejer et sommerhus ved Bjerger Strand.

Om projektet bliver til noget, afhænger dels af den samlede økonomi, dels om bygherre kan få de nødvendige tilladelser i Energistyrelsen.

Det er der tidligst svar på sidst på året.

Der var, ganske som forventet, masser af kritik i de spørgsmål og mange kommentarer, som tilhørerne i den pakkede Gørlev-hal stillede. Et af de kritikpunkter, der gik igen, handlede om den visualisering, altså synsindtrykket af møllerne i **bugten**, som Orbicon lagde frem, og de billeder, som sommerhusejerne har fået udarbejdet hos arkitekterne Lundgaard & Tranberg.

Rådgiverne fra Orbicon lovede at gå hjem og efterprøve visualiseringerne, men fortalte også, at der laves » synsindtryk « fra 18-19 forskellige punkter på Fyn, Sjælland og Samsø.

Administrerende direktør Erik Andersen, European Energy: -Den visualisering, sommerhusejerne har lagt frem, opererer med møller på 200 meter. Det er slet ikke realistisk.

-Men til gengæld er sommerhusejernes udgangspunkt en afstand på fire km, hvor I arbejder med større afstande? -Det er bestemt sandsynligt, at møllerne placeres længere ude end fire km, sagde Erik Andersen til avisen efter mødet.

Værditabsordningen blev gennemgået grundigt at panelet, og pengene kommer til at spille en betydelig rolle i den sidste ende, såfremt projektet gennemføres. Men der var mange i kredsene af tilhørere, der ikke talte om penge.

-Vi har i årevis kunnet nyde solnedgangen, aftenlys og **bugt**. Det kan vi ikke, hvis vindmølleparken bygges.

Hvor mange, der kan komme i betragtning til erstatning, er ganske uklart, for de danske erfaringer med udbetaling af erstatning som kompensation for havmøller (bugtmøller) er meget begrænsede.

Tom Johansen ville gerne vide -og han forsøgte ihærdigt at fastholde direktør i European Energy, Erik Andersen, for et svar -hvor mange penge European Energy har sat af til værditab.

-Vi har ingen reelle erfaringer på det punkt, og så langt er vi ikke nået i processen, sagde direktøren blandt andet.

Lene Feilskov, Urhøj Camping: -Vi lever af turister og gæster, der kommer hos os blandt andet på grund af udsigten.

Hvad skal vi sælge os på i fremtiden? Jeg tror ikke en døjt på det, I siger.

I mødets første time blev projektet gennemgået i detaljer, dels af Ian Wallentin fra European Energy dels af Kristian Nehring fra Orbicon.

Der opereres formentlig enten med op til 80 » små « møller på 3,6 mW (141 meter i totalhøjde) eller 34 store møller på 181 meter i totalhøjde og en produktion på 7 mW.

-Udgangspunktet er møller, der leverer strøm for 60 øre pr. kwh. I hvert fald de første fem til seks år, hvor der er støtte med, siger European Energys direktør.

Lars Juelskjær: -Alle jer, der ønsker at sige nej til dette projekt, husk at underskriv erklæringen. Denne kamp er langt fra slut.

Den visualisering, sommerhusejerne har lagt frem, opererer med møller på 200 meter. Det er slet ikke realistisk.

Erik Andersen, adm. direktør, European Energy.

Der blev på mødet talt om værditab, men der er ikke præcedens for at udbetale erstatning for havvindmøller. Det er heller ikke til at blive klog på, hvem der opfattes som berettigede til støtte. Der omtales i de to nedenstående citater fra Energinet "beboelsesejendomme" – gælder det også sommerhuse?

<http://www.energinet.dk/DA/EI/Vindmoeller/De-fire-VE-ordninger/Vaerditabsordningen/Nabo/Sider/Vaerditabsordningen.aspx>

Her to citater fra ovenstående link.

1 /

Hvad kan du få erstatning for?

Der kan anmeldes krav om erstatning for værditab på beboelsesejendomme.

En beboelsesejendom er defineret som fast ejendom, der lovligt kan anvendes til permanent eller midlertidig beboelse, herunder beboelsesbygninger og tilhørende udendørsarealer, som anvendes som en naturlig del af beboelsen (dvs. den del af en have eller terrasse, som anvendes til ophold mv.)

2 /

Hvis din beboelsesbygning ligger helt eller delvist inden for en afstand af 6 x møllehøjden fra en af de kommende møller, kan du anmelde krav gratis. I modsat fald skal der sammen med anmeldelsen indbetales et gebyr på 4.000 kr., da opstilleren ellers ikke er forpligtet til at betale værditabsersatning.

Min kommentar:

Hvis reglerne for møller på land benyttes for havmøller kan en 200 meter mølle stå 1201 meter fra land uden man har krav på værditab!

I Regionalbladet "Sjællandske" kunne man tirsdag d. 28. april 2015, læse om den brede opbakning til udbygning af Kriegers Flak. Hvorfor ikke udbygge det sted yderligere? Der er plads nok.

På nedenstående link kan man læse om en havmøllepark ved Stignæs, hvor nærmeste mølle til land, kommer til at ligge ca. 8 km fra kysten. Det dobbelte af den planlagte afstand i Jammerland Bugt.

<http://naturstyrelsen.dk/annonceringer/alle-annonceringer/2014/jan/smaalandsfarvandet-havmoellepark-med-tilhoerende-ilandfoeringsanlaeg/>

Smålandsfarvandet Havmøllepark med tilhørende ilandføringsanlæg

06-01-2014

Smålandsfarvandet Havmøllepark skal placeres inden for et ca. 60 km² stort undersøgelsesområde, der er beliggende ca. 8 km fra kysten syd for Stignæs og vil bestå af havmølleparken og søkabler, der forbinder møllerne og fører den producerede strøm til land samt tilhørende landanlæg.

Min afsluttende kommentar:

Kalundborg Kommune var forbavsende fraværende på mødet i Gørlev Hallen. Borgmesteren har tidligere udtalt i følge nedenstående link fra Jyllands Posten

<http://jyllands-posten.dk/indland/ECE4926020/Kommune+sagde+nej+til+havm%C3%B8ller/>

INDLAND 30.11.2012 kl. 13:17

Kalundborg fravalgte følsomt område

Vi er godt tilfredse med en kystnær havmøllepark i Sejerøbugten, siger borgmester Martin Damm (V). Foto: Tobias Nørgaard Pedersen

I Kalundborg Kommune var borgmester Martin Damm mere end klar. Kommunen havde fået to havområder udpeget, og i den sidste blev det ene af dem udpeget.

"Vi havde to områder med til mødet med ministeren, og vi sagde, at hvis der skulle reduceres i antallet af placeringer, så havde vi det fint med at Jammerland Bugt faldt ud og vi beholdt Sejerøbugten. Jammerland Bugt er vores største sommerhusområde, og den er

meget mere langstrakt og med plads til færre møller. Vi har fået det præcis som vi ville have det," siger Martin Damm til Jyllands-Posten.

Han forklarer, at man i kommunen satte sig imod placeringen i Jammerland Bugt, fordi vindmøllerne ville komme til at ligge for tæt på land.

Citat slut.

Har Kalundborg kommune alligevel en finger med i spillet? Orbicon A/S / European Energy Offshore A/S indledte mødet i Gørlev Hallen med at sige, at ilandføringen af kabler kunne blive et problem, da der var vedtaget en lokalplan for området, der sagde god for en solcellepark. Det er lidt svært at se, at det skulle forhindre en kabelføring fra vindmøllerne. Solcellerne skal jo også kables til elnettet! Det bliver en WIN-WIN for elproducenterne.

I samme boldgade kan nævnes, at Orbicon A/S er ejet af foreningen "Hedeselskabet", som har "ødelagt" mange områder på land (dræning af marginaljord). Dette selskab er specialister i at tolke loven på den mest hensigtsmæssige måde i.f.t. kapitalisering.

Stop dette fantasifoster af landskabsødelæggelse.

Med venlig hilsen

Cand. Scient. Sven Christiansen
Søndergade 23
4690 Haslev

Sommerhus gennem 28 år
Kystagervej 31/33
4400 Kalundborg

Mail sven.christiansen@gmail.com